

Månadsmytt

SENIORERNA

Karlskoga

Nr 4 – April 2019

Årgång 35

En intressant dag på Nationalmuseum!

*Deltagarna är samlade med den kunniga guiden för att få en intressant visning.
Mer om besöket på Nationalmuseum på sidorna 16, 17 och 20. Foto: Leila Raudsaar.*

**Är Möckeln en
meteoritkrater?
Läs på sidorna 4-5.**

**Läs på sidorna 8-9 om
distriktets årsstämma.**

**Demens berör oss alla.
Läs på sidan 6.**

**Mycket intressant
i Knappfors.
Läs på sidorna 14-15.**

Almanackan

(Sparas till nästa nummer av Månadsnytt)

Manusstopp för nästa nummer av Månadsnytt fredagen den 16 augusti kl. 16.00.

Distribution fredagen den 30 augusti.

Måndag 6 maj kl. 14.00

Stickkafé. Träffen.

Tisdag 7 maj kl. 13.00

Lunch på Labbsand, speciellt för oss.

Anmälan till exp. tel. 302 40 senast fredag
3 maj kl. 11.30. Se notis!

Tisdag 14 maj kl. 14.30

Månadsmöte i Solbringens matsal.

Anmälan till exp. tel. 302 40 senast måndag
13 maj kl. 11.30. Se notis!

Torsdag 23 maj

Pubafton. Anmälan till exp. tel. 302 40 senast
måndag 20 maj. Se notis!

Tisdag 3 september kl. 14.30

Månadsmöte i Solbringens matsal.

Anmälan till exp. tel. 302 40 senast måndag
2 september kl. 11.30.

Torsdag 5 september

Pubafton. Se notis i augusti!

Sommaruppehåll på Expeditionen

Expeditionen är stängd fr.o.m. 29 maj
och öppnar igen 15 augusti.

Bokcirkel?

Jag funderar på att starta en ny bokcirkel i SPF. Nu tänker jag mig en annan modell än den förra, när alla förutsattes läsa samma bok för att diskutera den. Det var en del problem med det.

Nu skulle jag vilja att en deltagare fick presentera en bok för gruppen, en bok som kanske några redan läst, eller inte. Presentera innehållet och de olika karaktärerna, lite om författaren, var och när boken utspelar sig, vem som berättar, om man tyckte om den eller inte och så vidare.

Vad tror ni? Är någon intresserad? Klockan 14.30 till ca 16.00 kanske skulle passa? För mig passar måndagar bäst, eller torsdagar. Men hur ofta? Vi kan vara på Solbringen eller på Träffen.

Hör av er till expeditionen, så får vi se om det blir något av. Ange vilken dag som skulle passa. Vi kan börja i höst och ha ett förberedande möte. Jag är öppen för andra förslag på metod.

Agneta Lautmann

Vi hälsar följande nya medlemmar välkomna

Eva Johansson, Bangatan 6

Gunilla Stålhandske, Hallänningsgatan 35

Ansvarig utgivare:
Redaktionskommitté:

Annonser:
Kansli och expedition:

Föreningens ordförande:
Föreningens sekreterare:
Föreningens kassör:
Föreningens hemsida:
Föreningens Bankgiro:
Tryckning:

Siv Kanon, tel 070-748 07 73. E-post: siv-kanon@spray.se
Birgitta Hede, tel 072-735 36 02, **Majken Lasson**, **Eva Sandström** och **Jan Sjögren**.
E-post: m-nytt@spfkarlskoga.se
Per Aspeli, tel 537 81. E-post: per.aspeli@outlook.com
SPF, Solbringen 80, Loviselundsvägen 73, 691 83 Karlskoga. Tel 302 40.
E-post: spfkarlskoga@telia.com Öppen måndag, tisdag, torsdag och fredag kl. 10-12.
Siv Kanon, tel 070-748 07 73. E-post: siv-kanon@spray.se
Gunnel Carlstedt, tel 542 20. E-post: busterbogl@hotmail.com
Leila Raudsaar, tel 181 01. E-post: leila@raudsaar.com
www.spfkarlskoga.se E-post: christer@lasson.st
5715-5640
Karlskoga Grafiska, tel 300 53. E-post: grafiska@telia.com

SPF
SENIORERNA

Ordföranden har ordet

Man hör en sak och tror att det är så. Jag hade hört eller rättare sagt uppfattat att det var så smidigt nu för tiden när man måste besöka USÖ, Universitetssjukhuset i Örebro. Bara att ringa så blev man hämtad utanför dörren.

Nu hade jag fått en kallelse och skulle vara på USÖ kl 8.30 för en operation som beräknades ta totalt 6-8 timmar, sedan skulle jag åka hem. Det fanns ett telefonnummer man kunde ringa om resan. Jag ringde och ville åka med sjuktransporten jag hört talas om. Det går inte för du hinner inte fram i tid, fick jag till svar. Men den transport som hämtar vid dörren, fortsatte jag envist. Är du över 80? Nej, det är jag inte. Har distriktssköterskan skrivit ut att du ska ha skjuts hit? Nej, var mitt svar. Då har vi ingen skjuts åt dig. Hur ska jag då komma dit? Du får ta länsbussen, blev svaret.

Jag kollade på nätet när länsbussen gick. Jag kunde åka till busstationen i Örebro och sedan ta lokalbuss. Men till L-huset dit jag skulle kunde jag inte att komma förrän efter 9.00. Jag kunde komma till huvudentrén och så fick det bli.

Det jag skriver var absolut ingen katastrof. Jag är ganska frisk. Det jag vill med denna berättelse är att man hör och bildar sig en uppfattning som sedan inte stämmer. Jag hade hört att det nu var så enkelt att komma till USÖ. När jag berättade för mina bekanta om detta, fick jag reda på att länsbussen kör till USÖ:s huvudentré, men det fanns inte i min tidtabell. Detta stämmer ju ändå till eftertanke vid eventuell flytt av delar av vårt lasarett till USÖ.

Jag har också nyligen varit ute och flugit. Det som glatt mig då är att jag sett många äldre som anlitar transporthjälp vid flygplatserna. Visserligen uppmanas vi att avstå eller ta tåget i stället för flyget, men jag ser att äldre som inte vågat sig på att ge sig ut och resa nu allt oftare gör det, när de vet att det går att få hjälp. Dessa äldre har kanske inte tidigare kunnat resa av olika skäl. Då är det verkligen dem förunnat att nu få den hjälp de behöver för att ta sig till släkt eller vänner långt hemifrån eller bara för att få uppleva en annan kultur någonstans på jorden någon enda gång.

Ni som vill resa på ett enkelt sätt kan följa med på någon av de resor som vi på SPF anordnar. Eller om ni vill stanna på hemorten så har vi våra träffar Månadsmöten och Vetgiriga Veteraner.

Siv Kanon

Månadsmöte

Tisdagen den 14 maj kl. 14.30
i Solbringens matsal.

Program **Åke Holt** sjunger till eget gitarrackompanjemang

Kaffedrickning och sedvanlig samvaro.
Anmälan senast måndag 13 maj kl 11.30 till
exp. tel. 302 40 eller e-post spfkarlskoga@telia.com.

Välkomna till en trevlig eftermiddag!

Valter Jehr

Marianne Leijder

Anders Lindbäck

*(Det står fel datum men rätt veckodag
i marsnumret.)*

Pubafton

torsdag 23 maj

Vi träffas på Red Brick Pub

**kl 17.30 för en stunds trevlig
samvaro med mat och dryck**

Anmälan till SPF-exp senast 20 maj.

Tel 0586-302 40 eller via mejl:

spfkarlskoga@telia.com.

Meny: Allt från vitlöksbröd till oxfilé.

Drycker: Öl, vin, mineralvatten, läsk, kaffe.

Välkomna!

Styrelsen

Höstens första **Pubafton** i SPF äger rum
torsdagen den 5 september.

Ytterligare information om lokal etc.

kommer att anslås på SPF Karlskogas
hemsida samt notis i Månadsnytt i augusti.

**Våra arrangemang
sker i samarbete med
Studieförbundet Vuxenskolan**

Är norra delen av Möckeln en meteoritkrater?

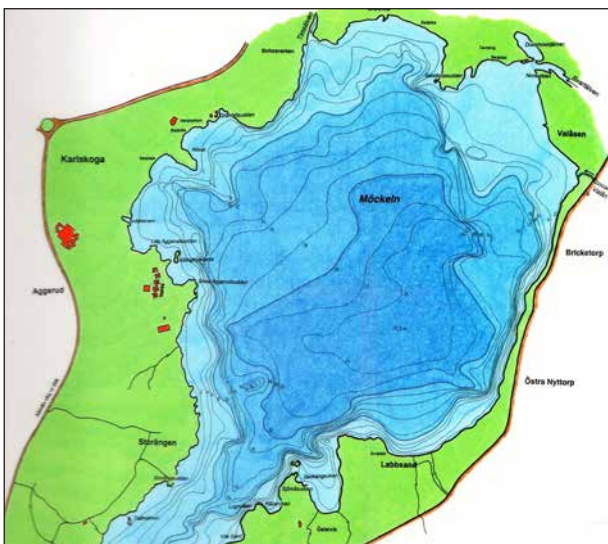
I vårt land finns flera sjöar som har sitt ursprung i en meteoritkrater. Två välkända exempel är den nästan helt runda sjön Mien i Småland och Locknesjön i Jämtland. Och så har vi ju den enorma kratern som har bildat Siljansringen i Dalarna, där Siljan, Orsasjön och flera andra sjöar utgör kraterns omkrets.

Herbert Henkel (professor i geodesi m.m.) och Jan Johansson (tidigare geolog vid AB Atomenergi) presenterade i början av 2000-talet en hypotes om att norra delen av Möckeln också är en meteoritkrater. Det finns flera skäl som talar för och några emot.

Den runda formen på sjöns norra del är ett skäl som talar för.

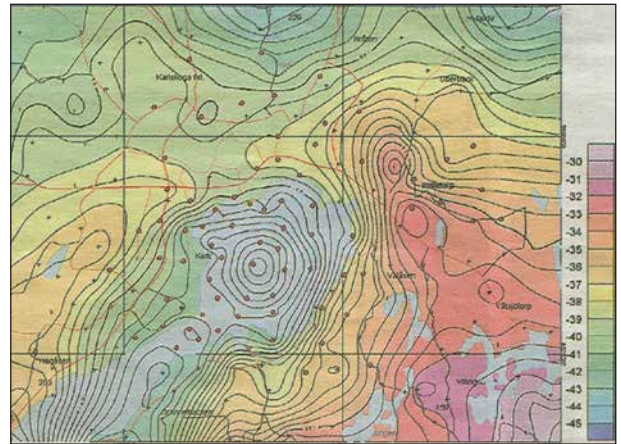

Så här ser Möckeln ut. Det är den runda norra delen som kan ha sitt ursprung i en meteoritkrater.

Den här bilden visar djupkurvorna i den runda delen.

Man har gjort tyngdkraftsmätningar i området och kartan visar de uppmätta variationerna.

Tyngdkraftsvariationen inom området. Den blå färgen innebär lägre tyngdkraft än den gula och röda.

Det finns bergarter som normalt borde ha ett likartat utseende vid norra och södra delarna av Möckeln, men som faktiskt avviker rätt mycket från varandra. De två fotona av sandsten här nedan är tydliga exempel på skillnaden.

Sandsten från Östervik med tydligt deformerad struktur.

Sandsten från Duvedalen har ett helt annat utseende.

På nästa sida diskuteras informationen i bilderna lite mer ingående.

Det var Bo Nyborg, jägmästare i Karlskoga, som väckte Allans intresse för meteoritkratrar. Bo Nyborg ansåg bestämt att det fanns en sådan i

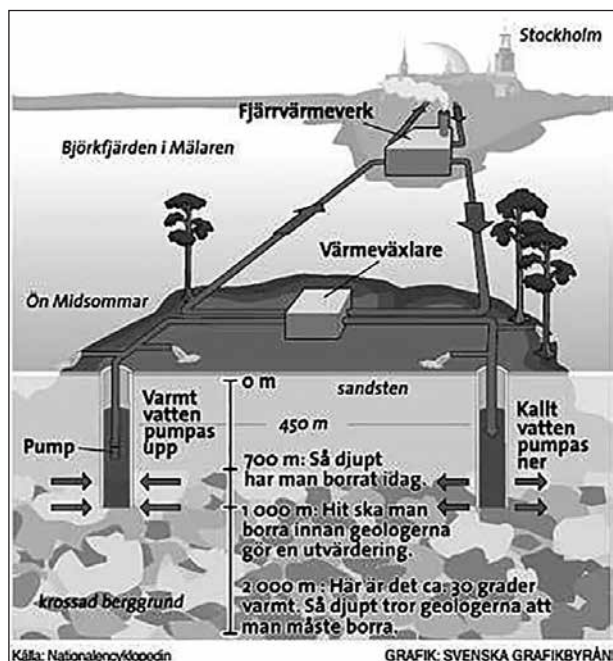
Glava, men det är osäkert. Frågan om Möckeln är däremot mer intressant.

På sidan 4 visas en bild över djupkurvorna i Möckeln. Formen är inte helt typisk för en krater, men det kan bero på att två älvar rinner ut i sjön. Istiden kan också ha spelat in.

Den bild som visar tyngdkraftsvariationerna är tydligare med sin runda form. Att tyngdkraften blir lägre i en meteoritkrater beror på sprickbildningar i berggrunden.

De två bilderna på sandsten från ganska närliggande platser är väldigt olika. Sandstenen från Östervik visar tydliga tecken på att den har utsatts för en chockverkan, som har gett den deformerade strukturen. Det finns ingenting sådant i sandstenen från Duvedalen.

Man har ofta ställt sig frågan om det kan vara möjligt att utvinna geotermisk energi från områden med meteoritkratrar. I Mälaren finns en sådan krater vid Björkö. Bilden nedan visar principen. Det skulle ge energi för uppvärmning av 250 000 hushåll i 40 år. Tyvärr har man funnit att sprickorna är igenslammade och skulle behöva sprängas upp på något sätt, så det fungerar inte. För Möckelns del är det knappast tänkbart med någon utvinning av energi.

Som väntat kunde Allan inte ge oss något entydigt svar på rubrikens fråga. Men det kan vara spännande att tänka sig att en meteorit med en diameter på 250 meter kanske föll ner här för ca 500 miljoner år sedan.

Birgitta Hede

Äta bör man . . . och gärna tillsammans!

I september var vi 50 personer som åt **Lunch med det lilla extra på "Möckelns solsida"**. (Se Månadsnytt oktober 2018.) Nu gör vi om det!

Tisdagen 7 maj kl 13.00 tar Anneli och Mikael Rådesjö emot oss ute i **Labbsand**. (labbsand.hemsida24.se eller tel. 070-571 23 69).

Liksom då lagar de en lunch exklusivt för oss. Den serveras vi borden och består av liten förrätt, huvudrätt och kaffe med hembakad kaka. Måltidsdryck (lättöl, loka eller läsk) ingår. **Pris 150 kr.**

Anmälan senast fredag 3 maj till exp. tel. 302 40 eller e-post spfkarlskoga@telia.com. Meddela samtidigt om du vill åka med i en bil eller har plats för passagerare i din bil.

Ingall Ericson och Ulla Forsling

Nordins juristbyrå

Vi hjälper dig med det mesta inom familjerätt!

Framtidsfullmakt, Testamente, Bouppteckning, Arvskifte, Gåvobrev, Äktenskapsförord, Samboavtal m. m.

Lokalt, personligt möte med engagemang och kompetens!

Med 18 års erfarenhet av familjerätt i Karlskoga och Degerfors med omnejd.

Värmlandsvägen 2, Karlskoga, Tel. 0586-506 97
www.nordinsjuristbyra.se

Vid konsultationer, ej bouppteckning och arvskifte, överstigande en timme ges rabatt om 800 kr, uppge SPF vid bokning.
Bouppteckning från 7 500 kr.

När minnet och andra förmågor sviktar – demens berör oss alla

Ämnet för Vetgiriga Veteraner den 19 mars var demens. Föredragshållare var Hans-Inge Lindeskov, som är pensionerad demenssjuksköterska. Han har jobbat med demensutredningar och som kommunal demenssamordnare. I dag föreläser han inom detta område för Demensförbundet och studieförbund.

Uttrycket ”Demens berör oss alla” i rubriken stämmer verkligen. Vi känner väl alla någon som är drabbad. Det berör oss dessutom ekonomiskt eftersom vi bidrar genom skatten till kostnaderna för vården.

Hans-Inge Lindeskov har ägnat sitt yrkesliv åt demenssjuka och berättade kunnigt och engagerat.

Demens kommer från latinet *de mens* och betyder utan själ. Demens är inte en sjukdom utan ett samlingsnamn för många olika symtom. Idag finns möjlighet att diagnostisera 100 olika sjukdomar som påverkar hjärnans intellektuella förmåga men vi kan tyvärr inte bota några. Nedsatt arbets- eller social förmåga innebär en nedgång från tidigare högre nivå.

Det är viktigt att få en medicinsk utredning för att fastställa om personen har en diagnos eller inte. Det är en rättighet som alla har.

Syftet med en minnesutredning är att bekräfta eller avfärda misstanken om demens och utesluta andra sjukdomssymtom. Kan det t.ex. bero på icke behandlat högt blodtryck?

Om demenssjukdom har konstaterats är det viktigt hur man bemöter den sjuke. Var vänlig. Visa empati och humor. Undvik att bli arg. Då minnet är kort är det bra att återkomma en stund senare igen. Det är bra om man känner till personens tidigare historia så att man kan anknyta till den. Bekräfta den demenssjuke som individ. Visa respekt. Det är viktigt att den sjuke får utnyttja sina förmågor och att vi inte tar över helt. Var lyhörd för vad den demenssjuke kan och vill göra.

Hur stor är då risken att råka ut för demens? Det är det är svårt att säga men det finns vissa riskfaktorer som stigande ålder, ärftlighet, utbildning, förhöjt blodtryck i medelåldern, diet och Parkinsons sjukdom. Kan man då förebygga demenssjukdom? Det är osäkert, men man kan söka behandling för sitt förhöjda blodtryck. Undvika övervikt. Ägna sig åt fysisk aktivitet minst tre gånger per vecka i 30 minuter. Kosten har stor betydelse. Ät hälsosam kost med omättade fetter, grönsaker, fisk och bär och vitamin B12. Drick tre till fem koppar kaffe per dag. Ha ett socialt liv. Man bör också motivera hjärnan.

Det viktiga ämnet demens hade lockat en stor och intresserad åhörarskara.

Hans-Inge fick mycket applåder när han slutat. Jag tror alla var tagna av det allvarliga i situationen och tänkte: Vad kan jag göra för att förbättra mina odds?

Text: Majken Lasson

Foto: Jan Sjögren

Rapport från Kommunala Pensionärsrådet

Årets första KPR-möte ägde rum i slutet på februari med ny ordförande, **Margareta Carlsson**, samt flera nya ledamöter från övriga pensionärsföreningar. Mötet hölls i "Ekmansdalen", den sal där våra möten brukar vara.

Mötet inleddes med en informell samtalsstund med övriga ledamöter angående önskemål och synpunkter kring arbetet i KPR.

Kommunala pensionärsrådet är hela kommunens referensorgan men är organisatoriskt knutet till socialnämnden. Rådet är inte ett beslutande organ. Övergripande planeringsfrågor som är aktuella för ålders- och förtidspensionärer ska behandlas på planeringsstadiet.

Synpunkter från föreningarna är bl.a. Årshjul/tidslinje för planering, att en plan med stora frågor tas fram för en längre period år/mandatperiod.

Fasta ärendepunkter på dagordningen. Ta del av planritningar för nybyggnationer utifrån äldreperspektiv.

I tidigt skede få information och möjlighet att ge åsikter exempelvis kring vård- eller trygghetsboenden.

Analysera delar av Socialstyrelsen öppna jämförelser.

Reglemente för KPR

Kommunen ska samråda innan beslut fattas i planeringsfrågor

1. Kommunallag (1991:900) 6 kap 8§
2. Socialtjänstlag (2001:453) 5 kap 2§ 3-4p
3. Plan-och bygglag (2010:900) 12 kap 2§3
4. Hälso-sjukvårdslag (1982:763) 21§

KPR ska vara ett samråds-, informations- och referensorgan vad avser övergripande planeringsfrågor samt behandla frågor angående budget, bokslut och verksamhetsplanering som har aktualitet för ålders- och förtidspensionärer. Frågorna ska behandlas på planeringsstadiet. Rådet ska hålla sig underrättat om planering och befintliga resurser, vård- och omsorgsfrågor, samhällsfrågor såsom vägar och byggnationer samt följa förändringar i efterfrågan av kommunens service.

14 dagar före KPR-mötet sker ett kort beredningsmöte där dagordningen ska fastställas. Ordförande, sekreterare, verksamhetschef och två representanter från de två största föreningarna (PRO och SPF) deltar. Inom en vecka har övriga ledamöter alla handlingar för genomläsning.

Kommunstyrelsens ordförande **Tony Ring** redogjorde för budgetresultatet som var 3,9 % över det utsatta målet 2 %. Nya finansiella mål är tagna för kommande period. En trend i stora delar av landet är att skatteunderlaget ser sämre ut för kommande år! Eventuella tillskott av medel från riksnivå kan förhoppningsvis komma. Skolorna står i tur för upprustning. Färdtjänsten fungerar inte till full belåtenhet. Önskemål att lokala taxibolag anlitas.

Maria Malmsten från Socialförvaltningen berättade att förvaltningen har en budget för 2019 på cirka 680 miljoner. Ett underskott på 29 miljoner finns från 2018 där största delen var inom området individ, familj och funktionsnedsättning. Förvaltningen har fått ett tillskott på 13 miljoner där 3 miljoner ska gå till att täcka underskottet för sjuksköterskor, 4 miljoner till institutionsvården, 3,6 miljoner ska täcka underskott för restaurangerna samt 750 tusen till Kördelux.

Heltidsprojektet går in på sitt tredje och sista år. Vårdboendeområdet gick in i projektet 21 januari 2019 och har inneburit att bemanningen ökat med cirka 27 årsarbetare. Hemvården har arbetat i projektet från maj resp. oktober 2018.

Anders Hedåberg berättade om en regressionsanalys – korrelationen mellan måtten personalkontinuitet, trygghet och helhetssyn 2012-2018.

Slutsats: Det finns noll samband på nationell nivå mellan personalkontinuitet i förhållande till upplevd trygghet och nöjdhet. Det kan finnas specifika grupper med till exempel långt gången demens, stort specialiserat vårdbehov, som gagnas av en låg personalkontinuitet.

Trygg och nöjd är man när hjälpen kommer vid rätt tidpunkt och utförs professionellt.

Ordföranden avslutade mötet med information om att socialnämnden har givit förvaltningen i uppdrag att utreda hur boendefrågan kan lösas för ensamma, otrygga äldre på kort och lång sikt. Bakgrunden är en ny lag som ger möjlighet att inrätta bostadsbedömt trygghetsboende för äldre kvinnor och män som har ett vårdnadsbehov som understiger heldygnsvård, men som inte längre upplever det som tryggt att bo hemma.

Britt-Marie Danielsson
Ledamot i KPR

Distriktets årsstämma i Askersund

Inledning

Den här gången hölls distriktets årsstämma i Askersund och vi var 6 deltagare från Karlskoga.

På "Karlkogabänken": Birgitta, Gunnel, Siv, Gunn och Leila. Foto: Allan Hede.

Stämman hade förlagts till den nya Sjöängsskolan. Vi hälsades välkomna av Catharina Jakobsson, vice ordförande i SPF Askersund.

Kommunstyrelsens ordförande Caroline Dieker berättade kunnigt och inspirerat om Askersunds historia. Hon började redan med 900-talet. Stadsrättigheterna är från 1643 och ett dramatiskt år är 1776 när hela staden brann ner.

Vi hälsades också välkomna till dagens stämma av distriktsordförande Gunilla Werneström.

Parentation

Därefter följde en parentation av kyrkoherde Anna-Stina Söderström över de 217 medlemmar som avlidit under året. Hon talade bland annat om att vi tar för givet att vi ska vakna i morgon, men vi har inga som helst garantier. Hon avslutade med att tända ljusen i en vacker kandelaber och läste Bo Setterlinds kända dikt "Döden tänkte jag mig så". En tyst minut följde och den högtidliga stunden avslutades med vacker sång.

Förbundsordförande

Eva Eriksson

Eva Eriksson har ett förflutet bland annat som riksdagsledamot och som landshövding i Värmland. Hon hade som väntat massor av information.

Det har ju nyss varit en valrörelse med mycket aktiviteter och försök att påverka politiker.

Eva Eriksson, engagerad och kunnig förbundsordförande. Foto: Leila Raudsaar.

Pensionärerna utgör 27 % av väljarkåren (ca 2,2 miljoner 65+) och det finns många frågor att ta itu med. Ekonomi, vård och omsorg, bostäder, där har vi några viktiga områden. Eva menade att det finns ett stort tomrum i politiken angående pensionsfrågor. Man har knappast något långsiktigt tänkande.

Ca 1 miljon pensionärer i Sverige ligger ekonomiskt nära EU:s gräns för fattigdom och ca 350 000 ligger under. Med nuvarande pensionssystem blir det knappast bättre. Det måste helt enkelt ses över, vilket ofta diskuteras men ingenting händer.

Inom vård och omsorg måste man försöka få ner det stora antalet personer som besöker dem som behöver hjälp flera gånger dagligen. Det kan vara ett skrämmande stort antal ibland. Det behövs även en hel del kompetensutveckling hos personalen. Ofta är kunskapen om äldres sjukdomar låg, t.ex. när det gäller demens.

Det förhatliga klocksystemet tog Eva också upp. Det leder till stress hos personalen och en känsla av att vara övervakad och misstrodd.

Ulf Grell, medlem i förbundsstyrelsen

Som många känner till drog Ulf Grell tidigare igång ett matprojekt. I alla länets kommuner undersökte man den mat som serveras på äldreboenden och via hemtjänsten.

Han ansåg att vi fortfarande har ”förbättringsområden”. Matfrågorna behöver följas upp. Det är även hög tid för kommunerna att planera för äldreomsorgen på ett mer långsiktigt sätt. Där brister det mycket.

Nu ska man starta ett nytt projekt med en vårdcentralspatrull. Detta känns så viktigt att det får eget utrymme på sidan 10.

Stämmoförhandlingar

Gunnar Olsson, Börje Gustafsson och Annika Gunnarsson.
Foto: Leila Raudsaar.

Mötesordförande var Börje Gustafsson. Han har skött den uppgiften många gånger och är van och effektiv. Till sin hjälp hade han Gunnar Olsson som vice ordförande och sekreteraren Annika Gunnarsson.

En i alla avseenden korrekt dagordning hade utsänts till anmälda ombud. Den följdes perfekt och inga överraskningar inträffade. Valberedningen hade gjort ett gediget arbete och deras förslag röstades igenom utan protester.

Ordföranden Gunilla Werneström omvaldes. Från Karlskoga har vi två medlemmar i styrelsen, Siv Kanon och Per Aspeli. Som vanligt tog det lite tid att få ihop villiga deltagare i en ny valberedning, men det lyckades. I detta sammanhang kan nämnas att tillsammans med Studieförbundet Vuxenskolan planerar man en kurs för att utbilda medlemmar i en valberedning.

Det enda som föranledde diskussion och vote-ring med handuppräckning var frågan om medlemsavgiften till distriktet. Det fanns planer på att höja den redan nästa år. En av initiativtagarna till protesten var vår egen kassör Leila Raudsaar som alltid är på hugget när det behövs. Stämman beslöt så småningom att en höjning med 10 kr per medlem ska göras år 2021. Ett förslag var att inte göra någon höjning alls men det fick inte lika många röster.

Underhållning

När förhandlingarna var avslutade dök ”Systrar-na K” upp på scenen. De var verkligen systrar och hette Åsa och Karin. Deras repertoar var verkligen bred med allt från riktigt livade inslag till mer stillsamma sånger. De stod inte heller alltid på scenen. Ofta fick vi uppmaningen att sjunga med.

Här hade undertecknad fått micken framför sig och sjöng med för full hals. Foto: Leila Raudsaar.

När de sjöng Josefin Nilssons ”Älska mig för den jag är” måste bekännas att det var omöjligt att sjunga med, för i så fall kom tårarna obönhörligt.

Ett riktigt bejublat inslag var Lasse Berghagens ”En kväll i juni”. Ulf Grell plockades upp på scenen, tog av sig sin kavaj och spottade ut sitt låtsade snus. Dansa kunde han minsann också.

Ulf Grell hade som vi ser inget emot att uppvaktas av två glada unga damer. Foto: Leila Raudsaar.

De två systrarna fick välförtjänta stormande applåder och varsitt fång tulpaner. Till sist avtackades även sittande presidium och en hel del andra förtjänta personer på samma sätt.

Birgitta Hede

Vårdcentralspatrullen

Inledning

Projektet Vårdcentralspatrullen har sitt ursprung i SPF Jönköpingsdistriktet där man har genomfört en granskning av vårdcentralerna i länet med mycket goda resultat. Den har lett till att fler vårdcentraler i länet nu har ett tydligare fokus på äldre.

Syfte

SPF Seniorerna uppmanar fler distrikt och föreningar att genomföra en Vårdcentralspatrull. Syftet är att granska, uppmärksamma och påverka vårdcentralerna i länet eller regionen. Som deltagare i granskningen gör du en mycket angelägen insats för att förbättra vårdcentralernas bemötande av seniora patienter och den vård som ges till äldre.

Äldrevårdsmottagningar

SPF Seniorerna föreslår att alla vårdcentraler ska inrätta en äldrevårdsmottagning som en integrerad del av verksamheten. En sådan mottagning bör erbjuda:

- inskrivning för den som önskar där patienten får kontaktuppgifter till äldrevårdssköterska
- möjlighet att snabbt och enkelt få kontakt – utan knappval och telefonsvarssystem
- möjlighet att listas hos läkare eller äldrevårdssköterska
- lätt att få tid hos läkare och egen sjuksköterska en äldrevårdssköterska som samordnar och koordinerar vården och ger information till patient och anhöriga
- hembesök vid behov
- regelbundna kallelser.

Det låter som en önskedröm, men tänk om det kan bli verklighet!

Ovanstående text är ett utdrag ur en broschyr om Vårdcentralspatrullen. I den finns mycket bra information om hur man kan gå till väga. Det är ett verkligt bra initiativ och man kan bara hoppas att vi är med i Karlskoga. Det blir en uppgift för styrelsen att sätta igång.

Birgitta Hede

 Lansförsäkringar
Fastighetsförmedling

**"Gör som de flesta:
anlita Karlskogas
största mäklare!"**

0586-74 00 00

Karlskoga, Centralplan 3
karlskoga@lansfast.se

lansfast.se/Karlskoga

*Vi finns när du
behöver oss*

Du får hjälp med allt som rör en stilfull och värdig begravning.

Vi hjälper dig fylla i Vita Arkivet, välja gravsten och teckna begravningsförsäkring.

Hembesök • Jour dygnet runt

Värmlandsvägen 2, Karlskoga
Tel. 0586-534 10

Varmt välkommen!

FONUS
fonus.se

Månadsmöte 2 april

Denna dag var det knappt 50 föränmälda som kommit för att lyssna på Rune Blidh från Kristinehamn. Ursprungligen kommer han från Lene mellan Arvika och Karlstad. Rune är en mångsidig underhållare som skrivit en hel del dikter och även nya texter på gamla melodier. (Han berättade att han gjort precis som bl.a. Bellman och Jules Sylvain i detta fall).

Rune Blidh blandar humor och allvar i sina egna texter.

Dagen bjöd på mycket humor med de underfundiga texterna han skrivit, både i tal och till musik bestående av gitarr och munspel, skratt och många igenkännande leenden hos publiken. Han började med Gustav Frödings "Det förskräckliga levet på caféet" och därefter kom en värmländsk betraktelse. Eftersom det snart är sommar bjöds vi även på en sång om myggor, "Jag vill ha mera blod". En annan intressant text handlade om potatisen i jorden och dess framtid. Ett potpurri med Evert Taubes välkända melodier hade fått nya texter om barnbarnen till de ursprungliga personer dessa sånger handlar om.

Kaffedrickning, lottdragning och pausgympa följde. Sedan den välkända Gunnar Vägman. Melodin "Det ringer i fickan" som skrevs 1996 har fått en modernare text. Sen kom flera välkända melodier, bland annat Olle Adolphsson och mer Fröding, innan Marianne Leijder tackade Rune, som var 2015 års kulturstipendiat i hemkommunen. Han har även fått Värmlands visstipendium 2017.

Text: Eva Sandström

Foto: Jan Sjögren

Alla bostads- affärer är lokala. Vi också.

Varför inte ringa en mäklare som verkligen kan Karlskoga?
Varför inte ringa Sveriges största mäklare?

Fastighetsbyrån

FASTIGHETSBYRÅN I KARLSKOGA / 0586-333 02 / KARLSKOGA@FASTIGHETSBYRÅN.SE / FASTIGHETSBYRÅN.SE

Resor och utflykter

Utflykt till Brunskog och Borgvik lördagen den 25 maj

Fullbokad.

Utflykt till Askersund med omnejd onsdagen den 19 juni

Avresa från Karlskoga busstation kl. 9.00 till Olshammar söder om Askersund där vi besöker Birgittakyrkan och Verner von Heidenstams födelsehem.

Kl. 12.15 går vi ombord på skärgårdsbåten Wettervik som tar oss via Vätterns norra skärgård till Askersund. Under resan serveras en lunch bestående av bland annat inkokt Vätternslax med potatis och hollandaisesås samt kaffe och kaka.

Efter ankomst till Askersund kl. 15 gör vi ett besök på Venus choklad och därefter rundvandring i centrum på egen hand. Återresa kl. 17.

Vid 20 deltagare blir priset 775:- per person i vilket ingår bussresan, båtresan, lunch och entréer.

Hittills anmälda 6 st.

Anmälan senast 3 maj med tanke på bokningen av båten.

Kryssning Rügen m.m.

Bokningen avslutad.

Kryssning Färöarna-Island

Bokningen avslutad.

Resor oktober 2019 – augusti 2020

Träffen måndagen 16 september kl. 15

Diskussion och planering av kommande resor, speciellt eventuell långresa.

Anmälan senast 13 september.

Chess på Sjöfleuran söndagen den 20 oktober

Vi följer med Vänerbuss resa till Sjöfleuran.

I priset 650:- ingår bussresa, biljett och kaffe med räksmörgås i pausen.

20 biljetter är preliminärbokade, varav 4 definitivt bokade.

Anmälan senast 3 maj p.g.a. mycket stor efterfrågan på biljetter.

Musikalen Häxorna i Eastwick med Peter Jöback samt Birkakryssning söndagen den 27 oktober

Vi följer med Vänerbuss resa till Cirkus i Stockholm och efterföljande Birkakryssning.

Pris 1850:- vilket inkluderar bussresa, parkettbiljett, Birkakryssning med del i tvåbäddshytt insides, smörgåsbord eller kryssningsmeny samt frukost. Åter i Stockholm ca kl 14 dagen därpå. Hemkomst på kvällen.

Anmälan senast 3 maj p.g.a. mycket stor efterfrågan på biljetter.

Reseanmälningar görs till SPF:s expedition om inte annat anges. För mer information, kontakta någon i resegruppen.

Resa med Örebrodistriktet 5-8 juli

Vi kan följa med SPF Seniorerna Glanshammar till Helsingborg och se **"VAR GOD DRÖJ"** på Fredriksdalsteatern.

Eva Rydberg och **Allan Svensson** är huvudpersonerna i denna sjukhuskomedi.

I resan ingår mycket mer: Sofiero, tur över Sundet, Varberg, Göteborg och Marstrand.

Pris från 4.290 kr.

Pass eller internationellt id-kort fordras.

Lotta Gustafsson tar emot din anmälan och berättar mer om resan, var du kan stiga på bussen, hur dags och hur du betalar. Ring Lotta på tel 070-246 53 97 senast den 1 maj.

Researrangör är Resaren AB.

Vetgiriga veteraner

Tisdagen den 17 september kl 14.30
i Solbringens matsal.

Program:

**Anna Skult och David Höög:
Framtidsfullmakt**

När vi hade information om framtidsfullmakten i februari var intresset så stort att alla intresserade inte fick plats. Vi gör därför en repris så att alla får möjlighet att ta del av kunskapen.

Anna och David är jurister hos LRF Konsult. De berättar om framtidsfullmakten som är en helt ny typ av fullmakt. Den ger den enskilde stor möjlighet att påverka händelser som kan uppstå i framtiden. Den kan ses som ett alternativ till en god man.

Många känner en trygghet i att de själva valt vem som ska sköta deras angelägenheter om de skulle bli oförmögna att fatta egna beslut.

Kaffedrickning och sedvanlig samvaro. Anmälan senast måndag den 16 september kl 11.30 till exp. tel. 302 40 eller e-post spfkarlskoga@telia.com.

Välkomna till en intressant eftermiddag!

**Gunnel Ringman
Sten-Åke Bengtsson**

Kulturrundan i mars

Denna vackra vårdag kom Roine Lindström till Kulturrundan. Han är vissångaren från Kumla som har fått både Parlingpriset och Gunde Johanssonpriset. Inför knappt 40 åhörare visade han sitt musikaliska kunnande vad gäller sång och gitarrspel och sin bredd vad gäller visor.

Roine Lindström med sin gitarr.

Vi fick även höra en del om textförfattarna, roliga historier och lära oss lite geografi. Det var en omväxlande eftermiddag som bjöd på många skratt och även allsång.

Roine inledde med den av Cornelis Vreeswijk översatta "I natt jag drömde". Vi inbjöds alla till allsång och sångglädjen lyste om publiken.

Därefter kom visor av Lasse Dahlqvist och Evert Taube innan vi fick höra en dikt av Moa Martinsson som sångaren själv tonsatt.

Stefan Demerts visor fick vi höra både före och efter kaffet. Gunde Johanssons och Dan Anderssons visor kom efter pausen.

Vi fick även en del information om Luossa där Roine Lindström är guide under 9 dagar från och med 6 juli. Då kan man få höra honom sjunga igen och samtidigt bese Dan Anderssons hem. Tiderna är kl. 11, 14 och 16 varje dag.

Flera ur publiken önskade Roine välkommen tillbaka och ville gärna höra honom igen.

Text: Eva Sandström

Foto: Jan Sjögren

I Knappfors finns mycket att se och göra

Knappfors bjuder på en fantastisk miljö för en utflykt.

En av Karlskogas på flera sätt historiska platser ligger i området för en av vår stads äldsta boplatser, inte långt från den vackra vandringskyrkan (d.v.s. en kyrka som kan plockas ner och sättas upp på ny plats) med det otroligt vackra altarfönstret.

En av broarna med kyrkan i bakgrunden.

Här har det funnits människor ända sedan stenåldern. Namnet finns belagt i skrift sedan år 1620. Knapp var förr ett vanligt ord för bergshöjd. Platsen lever upp under vår och sommar då båttrafiken längs Berglagskanalen kommit igång. Här har det funnits två hyttor, en äldre som byggdes på 1650-talet, som var i bruk till 1809. En yngre hytta byggdes i slutet av 1860-talet. Blåsning av tackjärn pågick till 1891.

Kvar finns en av vårt lands få handdrivna slussar som byggdes i mitten av 1800-talet för att underlätta för industrin. Planen för denna godkändes 22 februari 1850. Slussen byggdes sedan mellan 1850-52.

Tidigare fick man "lunna" båtarna d.v.s. rulla dem på stockar för att komma fram. På 1870-talet började man så bygga ut järnvägsnätet, vilket minskade behovet av vattenväg. Nuförtiden används slussen mest av fritidsbåtar sommartid. I närheten av slussen finns slussvaktarbostaden och man kan få en pratstund med denne ämbetsman.

Slussen i Knappfors.

Den berömda kungseken, som har fått sitt namn av att hertigarna Karl (som namngivit vår stad) och Johan sägs ha suttit under denna år 1568 och konspirerat mot brodern Erik XIV. Eken drabbades för några år sedan av ett blixtnedslag då ungefär halva eken dog men med hjälp av järnspännband, håller den fortfarande ihop och grönskar sommartid. Detta trots att den enligt litteraturen funnits sedan medeltiden. Det finns bänkar där man kan sitta vid kanalen och titta på slussningar eller bara njuta av omgivningen.

Tittar man åt andra hållet ser man älven forsa fram. Det känns mäktigt att stå på stora bron när

Så småningom kommer den imponerande kungseken att grönska igen.

vårfloden kommer. En liten bit från kanalen finns en smedja där man bl.a. smider eklöv. På platsen finns ett flertal byggnader uppförda av slaggsten. Där fanns förr en såg. Den byggnaden ligger före kvarnen när man står vid vägen. Kvarnen är från 1868. Dessa två ligger vid den ö som uppstod när kanalen till den yngre hyttan en gång byggdes.

Första kvarnen finns dokumenterad 1631, nästa 1750. Verksamheten i kvarn och såg var igång till 1920-talet. Kvarnen, 3 våningar hög, är uppförd i slaggsten. Till denna går en nybyggd ramp. Det gamla maskineriet finns bevarat trots att kvarnen numer drivs elektriskt.

Vattnet leds idag förbi kvarnen och det finns möjlighet att komma in och se sig om. Lagerhuset är uppfört i slaggsten och därinne finns en gammaldags handelsbod och ofta utställningar av lokala konstnärer inom området. Denna drivs av Funkis. Det finns ett gammalt magasin i två våningar uppfört i trä, en byggnad jag ofta hört omnämnas som "röda ladan". Här kan det förekomma konstutställning eller ibland försäljning från lokala hantverkare.

Sommartid brukar finnas en liten djurhage med olika inlånade djur, dessa varierar år från år. Det har varit en åsna, får, getter, minigrisar, hönsfåglar och kaniner. Det finns flera broar i området, både sådana man kan köra med bil över och gångbroar. Många kopplar av genom att fiska i området. Det har varit fisketävlingar här flera gånger. Flera grillplatser finns. En del badar i närheten av bryggorna där det ibland ligger fritidsbåtar. Det finns bänkar och bord där man kan fika eller äta. Eller varför inte ta en promenad i den omgivande skogen? Det är en oas att besöka året om, inte bara sommartid.

Vid jul kan det vara julmarknad, under sommaren en familjedag. Knappfors brukar vara öppet veckorna 23 till 35. Under v. 25-34 sker slussning varje heltimme mellan 09-21. Vill man var säker på att få se en slussning bör man komma på dessa tider.

Text: Eva Sandström

Foto: Jan Sjögren

**Seniorrabatt 5%
varje tisdag**

Allt under ett tak!

Öppet alla dagar 8-22

Telefon 676 70

www.maxikarlskoga.se

MAXI
ICA STORMARKNAD
KARLSKOGA

Matrådet den 2 april

Ny verksamhetschef för kost är Maria Sjödahl Nilsson. Hon kommer från skolans värld och har bland annat också utbildat kockar, och nu ser hon fram mot sitt nya jobb.

Matrådets uppgift är att efter provsmakning bedöma maten i matlådorna (se Månadsnytt nr 8 2018). Vår bedömning är att maten håller en god kvalitet. Men att få äta tillsammans kanske är den viktigaste faktorn för att få en förbättring. Här blir boendeformerna viktiga.

På gång 2019

Kostförvaltningen håller på med kommande upphandlingar av livsmedel. Ett nytt kök på Storängen ska laga maten till förskolorna i Karlskoga och Degerfors. Där blir det också ett reservförråd att användas vid kristider.

Restaurangerna

på Nickkällan, Solbringen och Bergmästaren har gått med stora underskott som kommunen gått in för att täcka. En utredning ledde till en rapport som presenterades i april 2018. Man planerar nu en ny utredning, antagligen för att se över kostnaderna.

Ur rapporten 2018

- det handlar om mat- och måltidssituationen som helhet
- undernäring hos äldre en stor utmaning
- en god och vällagad måltid med andra bidrar till glädje, trivsel och meningsfullhet
- de äldre lyfter också vikten av närheten till restaurangerna
- både ur social hållbarhets- och ur ett folkhälso-perspektiv är restaurangerna viktiga för äldre
- *i kommunallagen finns två principer, underskottsprincipen och självkostnadsprincipen.*

En av slutsatserna: "Att ta bort den förebyggande och främjande insatsen som måltiderna till äldre innebär, behöver i så fall, socioekonomiskt beräknas, för att kunna beräkna effekterna fullt ut."

Det ska bli intressant att se vad en ny utredning kommer fram till.

Prova gärna att äta på restaurangerna, det kostar 70:- eller om man köper ett häfte 65:-. Matlådan kostar 67:- inklusive hemleverans.

Vi i matrådet är till för att föra fram dina synpunkter. Hör gärna av dig!

Jan-Olof Forsling

Medlem i matrådet

tel 0586-54923, 070-282 05 51

e-post: jof347@gmail.com

En resa till Nationalmuseum

Det var min idé att SPF Karlskoga skulle göra en resa till Nationalmuseum, och jag är glad att resekommittén nappade på förslaget. Och nu har vi varit där.

Museet öppnar klockan 11 och vi var framme precis. En kö ringlade utanför, men som förbokad grupp fick vi komma in en annan väg. Vi skulle få en timmes visning av konsten och vår guide försåg oss med hörlurar så att vi kunde höra henne även på håll, vilket var tur för medan vi höll på med det gick brandlarmet och hela museet fick utrymmas. Det gick lugnt och smidigt som tur var och så fick vi stå utanför och vänta en halvtimme innan brandchefen släppte in oss igen. Men vi hade i alla fall tur med vädret! Och vår guide hann berätta en hel del under tiden.

Museet är gratis men vissa utställningar kan vara avgiftsbelagda. Men museet har ca 700.000 föremål i sin vård, så det finns otroligt mycket att se, mer än man hinner på en dag.

Ombyggnaden är också sevärd, man har t.ex. givit utställningsrummen olika starka färger, och så har man blandat in möbler och konsthantverk bland målningarna. Som den barnunge jag är i själ och hjärta blev jag fascinerad av den byggnad inuti byggnaden som inrymde hissarna. Den var beklädd med ett flätverk av mässingsband, ca 7 cm breda, som en stor korg. Vilket precisionsarbete! Det var praktiskt också, för när jag gick för mig själv på eftermiddagen och var rädd att ha kommit vilse bland salarna, då såg jag rätt som det var mässingskorgen och kunde hitta hissarna.

Vi fick lunch i museets restaurang, mycket god. Den gamla restaurangen fanns i en ljusgård som numera hyser skulpturer, men den nya är också vacker och med specialdesignade föremål, både möbler och servis. Värde ett eget besök.

Efter lunch hade vi lite fri tid att ströva i utställningarna som vi ville. Rembrandt, Helmer Osslund, Hanna Pauli, Gauguin, Renoir, Anders Zorn, Carl Larsson, ikoner, miniatyrporträtt, en avdelning för design – man blir alldeles yr i huvudet till slut. Och då åkte vi hem igen. Men kanske man inte ska ge sig ut på vägarna en fredag, för på hemvägen fick vi sitta i två köer beroende på att det varit olyckor på vägen.

Text: **Agneta Lautmann**

På sidorna 17 och 20 visar vi ett antal bilder som tagits av **Leila Raudsaar**

Några av de konstverk vi såg på Nationalmuseum

Rembrandt Harmensz van Rijn målade detta självporträtt år 1630. Redan när han var 24 år fick han till det fantastiska ljuset som kännetecknar honom.

"Batavernas trohetsed till Claudius Civilis" målade Rembrandt 1661–1662.

"Venus triumf" av Francois Boucher 1740.
Venus föddes enligt myten fullvuxen ur havets skum.

"La Grenouillère" målades av Auguste Renoir 1869.
Målningen föreställer ett kafé som var fullt av s.k. grenouilles (= grodor, ord som användes om prostituerade kvinnor).
Typiskt motiv för de manliga impressionisterna.

Bruno Liljefors målade "Katt på blomsteräng" 1887.

Hanna Pauli målade "Frukostdags" 1887. En elak manlig kritiker menade att ljusfläckarna på duken berodde på att hon hade torkat av penslarna.
Vem skulle inte vilja slå sig ner vid detta frukostbord?

Fästingbett

*Ett fästingbett kan bli tämligen så lett
så då ska en undvike å få.*

*Å betar en sej rektit å lever försektit
da ska då nog fasiken gå.*

*Ta på er e skjorte som ä bra hög i halsen
å e luve över öra ä bra.*

*Å så långböxer, helst nerstoppat i strumperna,
å hannsker ä klöftit å ha.*

*Å när en ha klätt sej helt färdit te slut,
då kan en för säkerhets skull, lätte bli å gå ut.*

Författare okänd

Jättefästing hittad i Sverige

Förra året 2018 hittades flera exemplar av jättefästingen Hyalomma som kan bli upp till två centimeter lång. Den är till skillnad från den vanliga svenska fästingen en mer aktiv och aggressiv jägare och letar upp sina värddjur istället för att sitta stilla och vänta.

Det är inte helt klarlagt hur de gör men de är bättre rustade än den svenska fästingen. De har till exempel ögon och kan se variationer i ljuset, säger Giulio Grandi, forskare på Statens veterinärmedicinska anstalt (SVA) och Sveriges lantbruksuniversitet (SLU), som är den som identifierat fynden. Mest troligt är att flyttfåglarna fick med sig nymfarna på våren och de sedan har utvecklats till vuxna fästingar.

Jättefästing.

Vanlig fästing.

Arten finns vanligtvis i delar av Asien, Afrika och södra delarna av Europa. Chansen att jättefästingen övervintrar verkar osannolik enligt Grandi. Man behöver inte oroa sig ute i naturen mer än man gör idag gällande vanliga fästingar.

Vår svenska natur är underbar, njut och bry er inte om våra små odågor. Knotten är värst tycker jag.

Leila Raudsaar

REKRYTERINGSTÄVLING
Tävla och vinn din medverkan på
SPF Seniorernas 80-årsfirande!

SPF
SENIORERNA

Rekryteringstävling

Du som värvar en ny medlem har nu chansen att få komma med på **SPF Seniorernas 80-årsfirande den 2-3 september i Göteborg.**

Ju fler medlemmar du värvar, desto större chans har du att vinna!

Så här går tävlingen till:

Värva en ny medlem under perioden 1 april – 15 augusti och ge oss ditt bästa värvingstips. Anmäl dig på www.nymedlem.se eller genom att skicka ett brev till SPF Seniorerna, Rekryteringstävling, Box 22574, 104 22 Stockholm.

Glöm inte att skriva ditt bästa värvingstips, namn på den du har värvat samt dina egna uppgifter.

Vinsten:

Tre personer vinner medverkan på SPF Seniorernas 80-årsfirande inklusive seminarium och middag. En övernattnings på Clarion Hotel Post i centrala Göteborg. Resa tur och retur Göteborg.

Ta ut glädje i förskott!

**Det enda som kan hända är
att du varit glad i onödan!**

? Gåtfullt ?

av Birgitta Hede

Svaren ska bli flicknamn.

1. Misstag i den amerikanska underrättelseverksamheten
2. Den sitter runt fönstret
3. Alla skoundersidors förebild
4. Hemskt att träffa på
5. Kan hon nystan
6. För bra för att vara sann?
7. Palindromtös (minst 4 st. finns)
8. Den enda flickan i almanackan?
9. Får man inte ta någon av

Svar i nästa nummer.

Svar på gåtorna i marsnumret: Grundämnen.

1. Säg inte femte bokstaven **Kväve**
2. Insekter utan g **Fluor**
3. Träd med kottar **Al (= aluminium)**
4. Två prepositioner **Uran**
5. Gömmer ulven i fårakläder? **Klor**
6. Sägs ibland den som jobbar vara i **Selen**
7. Prata? **Silver**
8. Tio? **Tenn**
9. Grejer som Heyerdahl hade på sin vassbåt **Radon**
10. Kan man sätta P för **Fosfor**
11. Du kan väl pröjsa? Nej, jag har inte ett . . . **Nickel**

Äta bör man . . .

och gärna tillsammans!

Vi föreslår sedvanlig lunch på **Degernäs Herrgård** den 11 juni kl 13.

Där serveras lunchbuffé och stor salladsbuffé för 99 kr. Då ingår bröd, vatten, lingondryck, kaffe och hembakat fikabröd.

Aktuell lunchmeny: www.degernasherrgard.se eller telefon 0586-21 67 20.

Helst preliminär anmälan en vecka i förväg direkt till Ulla, tel 076-835 49 23 eller e-post forsling.kga@gmail.com.

Ingalill Ericson och Ulla Forsling

Men dessförinnan träffas vi 7 maj och äter lunch i **Labbsand** (se notis på sidan 5).

Minimässa i Degerfors 26 mars

Mässan handlade mest om digitala lösningar för betalningar och mycket annat.

Det första vi såg var lokaltidningarna, sedan bl.a. banker, studieförbund och brottsofferjour. SPF var också med.

Polisen fanns där och informerade om bedrägerier och hur man kan skydda sig. Det var också ett seminarium med polisinformation senare under eftermiddagen.

Man fick veta hur man kontaktar Region Örebro, 1177, där den som så önskar kan beställa tider, förnya recept och även läsa sin journal.

Det fanns också information om e-böcker, något som vi inte testat ännu, men det blir kanske i framtiden.

Flera banker fanns på plats för att hjälpa besökarna att komma igång med internetbanken.

Överallt fanns det skriftlig information man kunde ta med hem och läsa och i datastugan fick många hjälp med att komma in i den digitala världen, kanske för första gången. En förutsättning för att klara detta är dock att man kan se, vilket inte alla kan.

Text: Eva Sandström Foto: Jan Sjögren

Bilder från besöket på Nationalmuseum

Omkring 1670 målades detta fantastiska "Blomsterstilleben med fruktskål och ostron" av Jan Davidsz deHeem.

"Vattenfall i Småland" målades av Marcus Larson 1856. Den målades i Paris och är ett exempel på den samtida smaken för vild och orörd natur. (Det ser inte riktigt ut som Småland.)

Gustaf Cederström målade "Karl XII:s likfärd" år 1884. Tavlans en märklig blandning av fantasi och verklighet. Uniformer och vapen är korrekta, men kungen bars inte så här. Hans kista fraktades på en vagn och det fanns nog inte heller någon snö.